N I E U W S B R I E F 2019
tevens Jaarverslag en Jaarrekening 2018
Stichting tot Behoud van het Hinsz-orgel te Roden

Jaargang 22
mei 2019

secretariaat:
Klimop 22
9301 PK Roden
tel. 050-5017779
secretariaat@hinszorgel-roden.nl
www.hinszorgel-roden.nl
Banknummer:
NL06 RABO 03558 57 057
t.n.v. Stichting Behoud
Hinsz-orgel Roden

Er blijft voortdurend aandacht nodig voor het Hinsz-orgel, heel graag met uw steun.
Om uw donatie/gift over 2019 over te maken, is een acceptgiro bijgesloten.

VAN DE BESTUURSTAFEL
Verslag over 2018

Met genoegen bieden wij U hierbij het Jaarverslag over 2018 aan. Het is fijn om over een behoorlijk aantal donateurs en vrijwilligers te kunnen beschikken. Daaruit blijkt dat orgelmuziek - en in het bijzonder ook ons Hinsz-orgel bij velen een warm plekje hebben. Dat inspireert ons als bestuur om allerlei zaken te behartigen die te maken hebben met het onderhoud van het orgel, het organiseren van concerten, openstelling van de Catharinakerk en de mogelijkheid om daar een rondleiding te krijgen.
Genoemde zaken bepalen dan ook de agenda van onze vergaderingen. Ook in het afgelopen jaar bereidden we de organisatie rond de concerten voor; en na de concerten evalueerden we die: hoe beoordeelden we de concerten, ging alles goed rond de organisatie ervan, kunnen we nog verbeterpunten meenemen voor het volgend seizoen?

De concerten in de zomerperiode werden opnieuw goed bezocht en werden zeer gewaardeerd door de bezoekers. Het is goed om te merken dat de hoge kwaliteit van de concerten op prijs gesteld wordt. Verderop leest u meer over de concerten van de hand van Erwin Wiersinga.
Ook in 2018 was er weer een goede samenwerking met Anloo en Veenhuizen in de programmering en de samenstelling van het gezamenlijke programmaboekje; met de fraaie uitvoering van dat boekje onderscheiden we ons duidelijk van allerlei andere plaatsen waar orgelconcerten worden gegeven.

De staat van onderhoud van het orgel wordt ook nauwlettend in de gaten gehouden en waar nodig wordt de orgelbouwer ingeschakeld om noodzakelijk onderhoudswerk te verrichten. Daarover vertelt Frits Bosman straks meer. Voor het huidige en toekomstige onderhoud wordt geld gereserveerd; in het financieel jaaroverzicht van Louw Idema kunt u daarover meer vinden.

Naast de eventuele opbrengsten van de concerten zijn de donaties van groot belang voor het reservekapitaal. Tot genoegen van het bestuur wordt regelmatig door donateurs een groter bedrag dan de donatie als extra gift naar de stichting overgemaakt.
Ook de verkoop van CD's en wenskaarten bij de openstellingsmiddagen draagt daaraan bij. En uiteraard de opbrengsten van rondleidingen, die steeds vaker plaatsvinden. We zijn al die mensen die zich daarvoor inzetten, daarvoor zeer erkentelijk. In 2018 hebben we opnieuw een wenskaart uitgegeven, die goed verkocht werd.

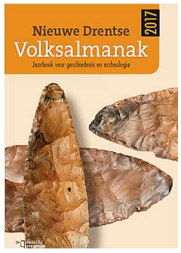

Na de restauratiewerkzaamheden in de Catharinakerk viel er nieuw licht op sommige aspecten van het van oorsprong middeleeuwse gebouw en zijn geschiedenis. De bij de werkzaamheden betrokken archeologen hebben daarover een uitvoerig en mooi geïllustreerd verslag gemaakt (© Nieuwe Drentse Volksalmanak 2017). Het boekje over de geschiedenis van de kerk dat we al jarenlang ter verkoop aanbieden, zal op een aantal punten te zijner tijd moeten worden aangepast. In welke vorm dat zal gebeuren, is nog een punt van gesprek in het bestuur. Verder is nog vermeldenswaard dat we het afscheid van het bestuur van oud-voorzitter Ad van Nes een feestelijk tintje hebben gegeven door hem en zijn vrouw Riet uit te nodigen in de Martinikerk te Groningen, waar hij het Schnitgerorgel mocht bespelen.

Tot slot een opmerking over de samenstelling van het bestuur. Het zou fijn zijn om wat aanvulling/vervanging te krijgen. Mocht deze brief u aanleiding geven om eens te informeren of dat wat voor u is, dan kunt u rustig vrijblijvend contact met een van de bestuursleden opnemen. We informeren u graag over wat er zoal gedaan wordt, maar vooral ook hoeveel plezier ons dat biedt!

Theo van Beijeren, voorzitter.

SAMENSTELLING BESTUUR

Theo van Beijeren
- voorzitter@hinszorgel-roden.nl

Gera de Vries – secretaris
- secretariaat@hinszorgel-roden.nl

Louw Idema – penningmeester
- penningmeester@hinszorgel-roden.nl

Frits Bosman – webmaster
- webmaster@hinszorgel-roden.nl

Hidde Boerema – coördinator rondleidingen
- rondleiding@hinszorgel-roden.nl

Erwin Wiersinga – organist
- concerten@hinszorgel-roden.nl

Dirk van Hell – notulist
- bestuur1@hinszorgel-roden.nl

Arjan Schippers – organist
- bestuur2as@hinszorgel-roden.nl

Peter Bouwman – namens het CvK
- bestuurcvk@hinszorgel-roden.nl

WENSKAARTEN

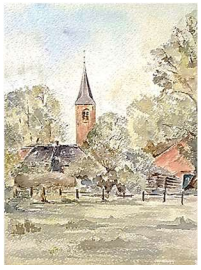

Dit jaar is er opnieuw een wenskaart uitgegeven. De kaart toont een sfeervolle aquarel van de Catharinakerk, gezien vanuit het zuiden en is van de hand van Tiny Spoelder-Migchelsen (1938-2013). Daan Nijman nam ook een gedeelte voor de verkoop op in zijn Boekhandel. De kaart is nog steeds verkrijgbaar.

TERUGBLIK ORGELCONCERTEN 2018

Op 6 juli stond de in Roden niet onbekende Leonore Lub op het programma. Zij is organiste op het befaamde Schnitger orgel in Noordbroek en docente aan de muziekscholen in Groningen en Hoogezand. Het tweede concert was op 20 juli; toen bespeelde vaste organist Erwin Wiersinga het Hinsz-orgel.
Op 3 aug concerteerde de uit Korea afkomstige Hyoju Ahn. Zij won in de zomer van 2017 de derde prijs op het Internationale Martini Orgelconcours Groningen.
Op 17 aug werd de serie afgesloten met organist Stephan van de Wijgert uit Amsterdam. Hij is organist van De Duif, een prachtige kerk aan de Prinsengracht.
Er was een mooie doorsnee aan composities van veel verschillende componisten, die het allemaal goed deden op het Hinsz-orgel. Een van de verrassingen was 'Meditation' van Mons Leidvin Takle, te beluisteren op You Tube. Het was, op de orgelklanken na, meditatief-stil in de kerk.
(https://www.youtube.com/watch?v=0BA-r5CmFao).

Al deze concerten werden goed bezocht. De plaatsing van de ingezonden persberichten liet/laat nog wel eens te wensen over bij de plaatselijke weekbladen en dat is jammer.

ORGELCONCERTEN 2019

Ook dit jaar hebben we weer een veelbelovende zomerserie weten samen te stellen.
De zomerserie wordt op 5 juli geopend door Erwin Wiersinga die een afwisselend programma zal spelen met muziek uit vier eeuwen.
Op 19 juli komt de jonge organist Wouter Koelewijn naar Roden. Wouter heeft zijn sporen verdiend met het winnen van enkele prijzen op gerenommeerde internationale concoursen.
Op 2 augustus concerteert Wolfgang Zerer op ons orgel. Bijzonder is dat dit concert deel uitmaakt van de Groningen Orgelzomer, een festival van concerten, excursies en masterclasses in Groningen en omstreken ter gelegenheid van de herdenking van het 300ste sterfjaar van de "Stradivarius" onder de orgelbouwers: Arp Schnitger.
https://www.orgelzomer.nl/activiteit/openingsconcert-orgelzomer-groningen-2019/
A.A. Hinsz, die ons orgel in de Catharinakerk bouwde, was één van de begaafde meestergezellen van Schnitger die zich in het noorden van Nederland vestigde en medeverantwoordelijk is voor het unieke orgelbezit in onze omgeving.
De in Roden bekende gebroeders Euwe en Sybold de Jong zullen de serie op 16 augustus afsluiten.
Hun cd-serie met vierhandige bewerkingen van Bach cantatedelen is de afgelopen jaren bekroond met prachtige recensies. Ook zullen zij hun ludieke kofferharmoniums meebrengen.
U wordt van harte uitgenodigd één of meer concerten te bezoeken op de vrijdagavonden om 20.00 uur, toegang vrij met een collecte na afloop.

HET KLIMAAT IN DE CATHARINAKERK

Historisch erfgoed bewaren, zoals het Hinsz-orgel in de Catharinakerk, vergt een gematigd stookbeleid. Het College van Kerkrentmeesters probeert een goede balans te vinden tussen comfort en zorg voor dit kostbare erfgoed. Dit speelt voornamelijk in de winter bij lage buitentemperaturen en daarmee samengaande lage luchtvochtigheid. In de zachte winterperiode 2018/2019 bleven temperatuur en luchtvochtigheid binnen de kritische grenswaarden. De automatisch aangestuurde bevochtiger in het hoofdwerk hoefde niet in werking te treden.
Uitzonderlijk was de zomer van 2018 met abnormaal hoge temperaturen en zeer lage luchtvochtigheid. Ook in de kerk waren de gemeten waarden van de luchtvochtigheid ver onder normaal niveau. Overigens lagen deze steeds boven de kritisch ondergrens.
Het College van Kerkrentmeesters blijft in goede samenwerking met onze stichting de metingen volgen en zo nodig de regeling van de temperatuur bijsturen.

WERKZAAMHEDEN AAN HET ORGEL

Het bleek dit jaar niet nodig het orgel de in juni gebruikelijke stembeurt te geven. Kostenbesparend en gunstig voor het met rustgelaten pijpwerk. Verder zijn er geen werkzaamheden te vermelden.

DE WEBSITE

We zijn beperkt bezig geweest met het tegen het licht houden van de vaste informatie. Vooral de geschiedenis van de kerk vergt een update. We blijven regelmatig letten op de actualiteit, zoals bij het uitbrengen van de laatste wenskaart (december 2018) en de aankondiging van de nieuwe concertserie.
Het concertseizoen 2019 is in aantocht. U kunt alvast van de serie orgelconcerten met de vier concertgevers kennis nemen. De opzet is weer in goede samenspraak met de stichting Muziek in Anloo en de Culturele Raad Norg tot stand gekomen. Het programmaboekje is in de maak en zal verwachten we eind mei ook via de website in te zien zijn.
We hebben gemerkt dat onze website ook voor hackers (uit Rusland?) interessant blijkt te zijn; daarom hebben we de beveiliging opgeschroefd.

SAMENWERKING MET ANLOO EN VEENHUIZEN

Bij de organisatie van de orgelconcerten in de zomer wordt de samenwerking Muziek in Anloo en de Culturele Raad Norg voortgezet. In november 2018 hebben de drie commissies de samenwerking weer op de agenda gehad en geëvalueerd. De samenwerking blijkt goed uit te pakken. De concertseries zijn kwalitatief aan de maat en blijken succesvol. Het aantal bezoekers bleef iets achter bij voorgaande jaren, maar in vergelijking met andere series doen we het goed.

De kosten voor het drukwerk van de pr-middelen, flyers, posters en het gewaardeerde programmaboekje zijn nauwelijks gestegen. Van de twaalf concerten nam iedere instelling vier voor haar rekening. Voor onze stichting betekent dit dat een derde deel van de drukkosten door haar wordt gedragen. Door samenwerking worden de pr-kosten aanzienlijk beperkt.

VERSLAG RONDLEIDINGEN EN OPEN DAGEN 2018

Activiteiten

Aantal open woens- en zaterdagmiddagen in juli en augustus: 22. Totaal aantal bezoekers volgens het gastenboek: ca. 647 (incl. bijzondere open dagen). In 2017 waren dat ca. 850. Een record aantal bezoekers was er op de Open Monumentendag op 8 september. Op die dag brachten 165 bezoekers een bezoek aan onze kerk.

De route van de Fietsvierdaagse ging dit jaar helaas niet door het centrum van Roden. Was dat wel het geval geweest dan hadden we het aantal bezoekers van 2017 dicht benaderd.

Op de schermen in de kerk draait vanaf 2018 tijdens de rondleidingen een Powerpoint-caroussel waarin de beziens-waardigheden in de kerk aan de bezoekers worden getoond. We krijgen hierop regelmatig positieve reacties.

De opbrengst van de open middagen, open dagen en de groepsrondleidingen bedraagt:

- Open dagen: € 327,30
- Groepsrondleidingen: € 115,-
- Wenskaarten, boekjes: € 44,30

Totaal een bedrag van € 486,60.

In 2018 was het totaal € 903,86. Er waren 3 groepsrondleidingen minder dan in 2017 waardoor deze
€ 310,- minder opbrachten. Ook de collecteschaal bracht minder op.

Het gastenboek

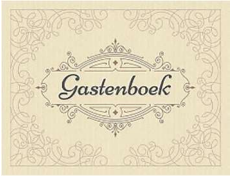

Alhoewel niet iedereen zijn/haar naam en woonplaats achterlaat in het gastenboek bleken de meeste bezoekers, die dit wel hebben gedaan, weer uit heel Nederland te komen met een focus op Noord-Nederland. Dit jaar waren er 23 buitenlandse bezoekers (Duitsland 8x, België 5x, Canada 2x, Spanje 1x en Japan 7x).

Uit de kolom “Opmerkingen” van het gastenboek bleek het merendeel het interieur van de kerk, het samengaan van modern en oud, prachtig te vinden. De modernisering van het liturgisch centrum viel bij één bezoeker minder in de smaak en een aantal bezoekers vonden dat het jammer was dat de historische doopvont niet meer wordt gebruikt.

Het orgelspel werd, evenals voorgaande jaren, zeer gewaardeerd. Ook was er weer veelvuldig waardering voor de gastvrije ontvangst door de rondleiders en de verhalen die werden verteld.

Vrijwilligers

We mochten Piet Kamp, Marianne Kuipers en Peter Jager verwelkomen als nieuwe vrijwilliger. Marianne en Piet versterken het team van de gastvrouwen en -heren. Peter heeft dit seizoen eveneens meegedraaid als rondleider. De groep vrijwilligers is nu weer op sterkte.

- Inzetbaar in 2018 voor de verkoop: 5 (2017:3). Vier rondleiders hadden aangegeven bereid te zijn om, indien nodig, ook een aantal keren te worden ingeschakeld voor de verkoop. Dit bood zoveel ruimte in de planning dat het rooster compleet kon worden gemaakt.
- Inzetbaar in 2018 voor de rondleiding: 14 (2017:12).
- Het aantal organisten waarop in 2018 een beroep kon worden gedaan was 4. Sommige organisten werden wel erg vaak ingeroosterd en daarom zou het plezierig zijn als we op nog minstens één extra organist een beroep zouden kunnen doen.

Inrichting Catharinakerk

Aan de noordmuur van de kerk hangen inmiddels de nieuwe panelen waarop de geschiedenis van de kerk vanaf 1139, voor zover hiervan informatie beschikbaar is, in beeld wordt gebracht.
Het "oudste meubel" in de kerk, de doopvont van Bentheimer zandsteen uit de 13e eeuw, is in overleg met het College van Kerkrentmeesters verplaatst van de ingang bij de toiletten naar een mooie plek naast de Deodatusbank.

Groepsrondleidingen in 2018

De groepsrondleidingen werden verzorgd door Heider Krug en Ad van Nes.
Bij de groepsrondleidingen werd gebruik gemaakt van een PowerPointpresentatie.

Wie	Wanneer	Groepsgrootte	Door
Rotaryclub Noordenveld-Westerkwartier	22-08-2018	25	Heider Krug
Groep Stevens (familiedag) + orgelspel	06-10-2018	Ca. 30	Ad van Nes
Nieuw ingekomenen Gemeente Noordenveld	08-10-2018	Ca. 40	Ad van Nes

Open middagen in 2019:

Zaterdag **14 september 2019** 11.00-16.00 uur met bespeling op het historische Hinsz-orgel	Catharinakerk Open Monumentendag 2019 [landelijke deelname]
Woensdagmiddagen 14.00-16.30 uur van 3 juli t/m 28 augustus Zaterdagmiddagen 14.00-16.30 uur van 6 juli t/m 31 augustus	Open middagen, waarin vrijwilligers aanwezig zijn met volledige info over het historische gebouw, rondleidingen, en orgelbespeling door eigen organisten.
Dinsdag 16 juli 2019	Drentse Fietsvierdaagse 2019

JAARREKENING 2018

	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018
BATEN		
Bijdragen van donateurs	2.003	2.493
Open dagen	436	368
Rondleidingen	250	120
Verkoop wenskaarten	96	1.010
Verkoop CD's	11	27
Giften [2])	533	529
Concerten	1.746	1.604
Boekjes Hinsz-orgel/Negen eeuwen Catharinakerk		10
Rente Spaarbank	48	6
Totaal Baten	5.123	6.167
UITGAVEN		
Zaalhuur	136	126
Kosten kerstkaarten		431
Kosten concerten	2.042	1.529
Bankkosten	131	131
Drukkosten acceptgiro's	186	
Overige kosten	425	166
Onderhoud orgel		4.874
Website	59	59
Afscheid oud-voorzitter		96
Totaal lasten	**2.979**	**7.412**
Saldo	2.144	-1.245
ACTIVA		
Spaarrekening	14.993	12.999
Betaalrekening	3.028	3.078
Kas	99	99
Vorderingen		700
Totalen	18.120	16.876
Voorziening groot onderhoud	**18.120**	**16.876**

[1]) *U weet toch dat u uw gift met 25% kunt verhogen op uw belastingaangifte? De stichting is nl. een Culturele ANBI.*

Louw Idema, penningmeester
penningmeester@hinszorgel-roden.nl
tel. 050-5016569

ORGELCONCERTEN - 2019

CATHARINAKERK - Brink - Roden

vr. 05 juli - 20.00 u. - Erwin Wiersinga

vr. 19 juli - 20.00 u. - Wouter Koelewijn

vr. 02 aug. - 20.00 u. - Wolfgang Zerer

vr. 16 aug. - 20.00 u. - DeJongDeJongPlus

Toegang: vrije gift

www.hinszorgel-roden.nl

KOEPELKERK - Veenhuizen

ma. 08 juli - 20.00 u. - Reitze Smits

ma. 05 aug. - 20.00 u. - Sietze de Vries

ma. 19 aug. - 20.00 u. - Gerrit Christiaan de Gier

Toegang: € 9,00

www.cultureleraadnorg.nl

MAGNUSKERK - Kerkbrink - Anloo

za. 13 juli - 20.00 u. - Willeke Smits

za. 27 juli - 20.00 u. - Jochem Schuurman

za. 03 aug. - 20.00 u. - Studenten Masterclass Schnitger Meets

za. 10 aug. - 20.00 u. - Martien de Vos

za. 24 aug. - 20.00 u. - Gonny van der Maten

Toegang: € 9,00

www.magnuskerk.nl

Er valt weer veel te genieten met 12 orgelconcerten op de historische orgels van Anloo, Roden en Veenhuizen. De concerten in Roden en Anloo op 2 en 3 augustus zijn in het kader van **Orgelzomer Groningen 2019.** Alle informatie op: **www.orgelzomer.nl**

www.cultureleraadnorg.nl **www.magnuskerk.nl** **www.hinszorgel-roden.nl**

Het Hinsz-orgel Catharinakerk Roden

Uit een nalatenschap van Maria Catharina Hoppinck van 10.000 Carolus guldens wordt door de beroemde A.A. Hinsz een orgel gebouwd dat groot genoeg is voor de dorpskerk aan de Brink. Het fraaie instrument wordt op 4 juni 1780 plechtig ingewijd. Het kent een bewogen geschiedenis van verval en herstel. Na de laatste restauratie in 2005 door Bakker & Timmenga wordt het orgel eind januari 2006 weer in gebruik genomen. Het heeft 17 sprekende stemmen, verdeeld over Hoofd- en Rugwerk. Het pedaal is aangehangen.

Het Schnitger-orgel Magnuskerk Anloo

Het orgel is gebouwd door het met Arp Schnitger werkende duo Garrels en Radeker. Het werd in 1719 goedgekeurd. Ook dit orgel kent een bijzondere geschiedenis van wijzigingen en restauraties. De laatste (met een reconstructie van door brand verloren gegaan pijpwerk) werd voltooid in 2002 door orgelmaker Van Eeken. Er zijn 21 sprekende stemmen. En verder:

In 2003 krijgt 'Muziek in Anloo' het Van Vulpen-orgel ten geschenke en sinds 1989 prijkt weer het door Freytag in 1804 gebouwde kabinetorgel in de kerk.

Het Hillebrand-orgel Koepelkerk Veenhuizen

Het orgel dateert van 1821 en stond oorspronkelijk in de hervormde kerk van Akkrum. Orgelmaker Van Oeckelen bouwde daar een nieuw instrument en verkocht het Hillebrand-orgel door aan Veenhuizen. Sinds 1856 prijkt het in de Koepelkerk. Na een historie van vernieuwingen en wijzigingen werd het orgel opnieuw gerestaureerd en uitgebreid door orgelbouwer Bernhardt Edskes. Het loze rugwerk is nu klinkend en een Bourdon 16' werd aan het aangehangen pedaal toegevoegd. Het orgel heeft 15 sprekende stemmen.